

กิตต์ มัการุณ: สถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัย

THE CONTEMPORARY ARCHITECTURE OF NORTHEASTERN REGION (ISAN) OF THAILAND

อ.ที่ปรึกษา ศ.ดร. วิมลสิทธิ์ หรยางกูร; 304 หน้า. ISBN 974-333-066-6

ท่ามกลางอิทธิพลของแนวความคิดและรูปแบบของสถาปัตยกรรมตะวันตกกับสถาปัตยกรรมไทย (ภาคกลาง) ที่เข้ามามีบทบาทในภูมิภาคอีสาน โดยเฉพาะตั้งแต่สมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม ตามนโยบายรวมกันเป็นหนึ่งเดียวของชาติ วัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม กอปรกับความเบี่ยงหน่ายในสถาปัตยกรรมไทย(ภาคกลาง) ของชนชาวอีสาน ได้ทำให้สถาปนิกส่วนหนึ่งพยายามสร้างสรรค์ออกแบบสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัย เพื่อสืบสานจากลักษณะอีสานในอดีต โดยเลือกใช้แนวความคิดและรูปแบบของสถาปัตยกรรมอีสานดั้งเดิม ซึ่งเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่เป็นทุนเดิมพื้นฐานของการออกแบบสถาปัตยกรรมที่มีอยู่แล้ว ประยุกต์เข้ากับการออกแบบใหม่ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของสังคม วัฒนธรรม ประโยชน์ใช้สอยใหม่ และวัสดุและเทคโนโลยีใหม่ของยุคสมัยที่ได้เปลี่ยนไป

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัยจากทฤษฎีและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ลักษณะทางกายภาพของอาคารตัวอย่างศึกษา จากการสัมภาษณ์กลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบ สถาปนิกแกนนำ และกลุ่มผู้ใช้สอยอาคาร เพื่อนำข้อมูลมาใช้สร้างแบบสอบถาม สำหรับสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไปกลุ่มละ 150 คน

ผลจากการวิจัย ได้ทำให้ทราบถึงการรับรู้ ความเข้าใจและทัศนคติต่อสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัย ปัจจัยแวดล้อมประเด็นต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัย ลักษณะอีสานร่วมสมัยเชิงนามธรรม ได้แก่ ลักษณะเรียบง่าย สมถะ ไม่หรูหราและสวยงามด้วยแก่นแท้ของสถาปัตยกรรม ความซื่อตรง สงบ โปร่งใส ตรงไปตรงมาและมีสัจจะ ลักษณะถ่อมตนไม่ใหญ่โตवादอิทธิพล ลักษณะที่สามารถรับรู้การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ลักษณะบึกบึน แข็งแรงมีพลัง และลักษณะที่แสดงถึงอิสระทางความคิด กล้าที่จะคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกของผู้ออกแบบ และลักษณะอีสานร่วมสมัยเชิงรูปธรรม ได้แก่ การวางผังและการจัดกลุ่มอาคารหลังคา ลักษณะการซ้อนชั้นของหลังคา การยื่นชายคา ความชันของหลังคา ฐานอาคาร การเลือกใช้วัสดุผนัง องค์ประกอบตกแต่งของสถาปัตยกรรม ความสัมพันธ์ของอาคารกับภูมิทัศน์ภายนอก การเลือกใช้สี และปัจจัยประกอบเพิ่มเติมต่าง ๆ ของสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัย และแนวโน้มและแนวทางในการพัฒนาสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัยในอนาคต

นอกจากนั้นจากการศึกษา พบว่ากลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นแตกต่างกันในบางประเด็น ทั้งนี้ ย่อมแสดงว่าสถาปนิกผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัยในอนาคตจะต้องตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไปที่มีต่อสถาปัตยกรรมอีสานร่วมสมัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบต่อไป

ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์.....
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม.....
ปีการศึกษา2542.....

ลายมือชื่อนิติศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม